

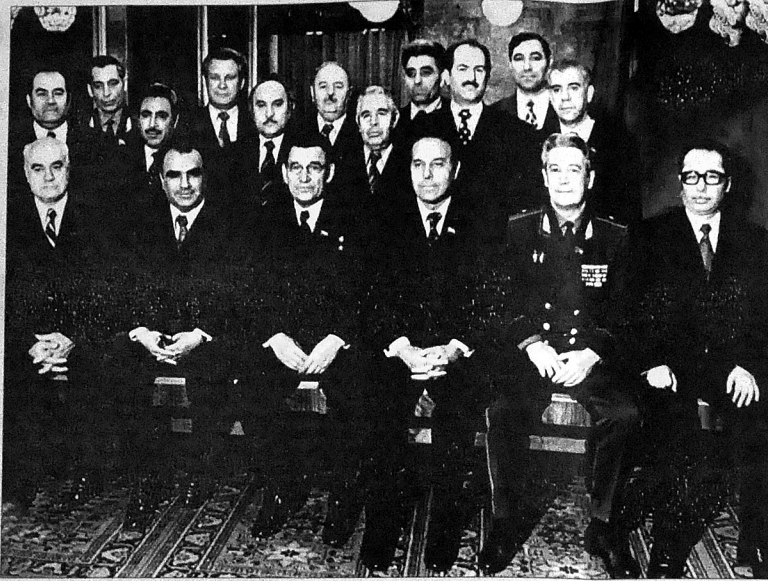
Deyirlər, ömür Tanrının verdiyi qismət payıdır. Hər bir insanın isə nə qədər ömür sürdüyünü ulu Tanrıdan başqa heç kim bilməz. Bu əvəzsiz sərvətdən görəək elə istifadə edəsən, elə yaşayasan ki, nə vaxtsa boylanıb geri baxanda yaşadığın ömrə təəssüflənməyəsən. Elə ömrünün müdrik çağını - 90-cı baharı yaşayan Bəxtiyar Süleymanlı kimli...

Onunla zəngləşib görüşmək arzusunda olduğumu bildirəndə "qapım hər zaman üzünü açıqdır" dedi. Düzü, telefonun o başından gələn gümrək səsi onunla görüşümüzdə daha da təzələşirdi. Bir azdan söylədiyini ürvanə yaxınlaşınq. Mənzilin qapısını üzümüzdə açan Bəxtiyar Süleymanlı bizi iş otağına dəvət edir və söhbətə başlayır:

—1925-ci il avqust ayının 29-da Zəngilan rayonunun Bartaz kəndində anadan olmuşam. Bartazda 7-ci sinfi bitirdikdən sonra Zəngilanda 1 nömrəli orta məktəbin 8-ci sinfində təhsilimi davam etdirdim. İkinci Dünya Müharibəsinin təsiri bizim ailədən də yan keçmədi. 9 nəfərlik ailəmizin dolanışığının çətin olduğunu görüb atama kömək məqsədilə təhsilimi 9-cu sinifdə dayandırdım. Həmin vaxt kənddəki rəhbər bölməsinə rəis təyin olundum. Bir neçə ay burada işlədim.

O vaxt şəhər və kəndlərdə məktəblərin bağlanması zərurəti yaranmışdı. Bunun qarşısını almaq üçün respublika rəhbərliyi bütün rayonlarda ibtidai sinif müəllimi hazırlayan kurslar açdı. Həmin kursu bitirəndən sonra Əmirxanlı və Bartaz kəndlərində müəllim işlədim. 1943-cü ilin iyun ayında bütün müəllimlərin orduya səfərbərliyindən sonra mən də həmin ilin sentyabrında hərbi xidmətə səfərbər olundum.

402 sayılı Azərbaycan Diviziyasında xidmətə başladım. Döyüş təlimləri keçərək tam hazır vəziyyətdə olanlardan sonra xidmətdə olduğum 839-cu alayın ağır döyüş texnikası eşalona yükləndi və heyət tam hazır vəziyyətə gətirildi. Döyüşçülər cəbhəyə yola salınmaq üçün hazırlaşdırdılar. Mən isə ağır xəstəliyə düşər olduğum üçün Bakı şəhərindəki hərbi hospitala yerləşdirildim. 1 ay müalicədən sonra tibb komissiyasının qərarı ilə müalicəmi davam etdirmək üçün 2 ay müddətinə Zəngilan Rayon Herbi Ko-

missarlığının sərəncamına göndərilmişdim.

1944-cü ilin ortalarında 2-ci dəfə orduya səfərbər olundum və həmin alaya xidmətə başladım. Lakin Ali Baş Komandanın əmri ilə alayın döyüş cəbhəsinə

1945-ci ilin oktyabrında ordunda tərxis olunaraq Zəngilana qayıtdım. Herbi komissarlığda qeydiyyatda düşdüyüm vaxt mənə orada işləmək təklif olundu. Tərəddüd etməyibə baxmayaraq, mənə Zəngilan Rayon Her-

ümummilli liderimiz Heydər Əliyev üzün illər xidməti təməsdə olmuş, həyata keçirilən bir çox tədbirlərin canlı iştirakçısı olmuşdur. Bəxtiyar müəllim yaddaşında dərin iz buraxmış bir xatirəni bizimlə bölüşdü:

Şərəfli ömür yolu

göndərilməsi dayandırıldı. Bir neçə nəfər döyüşçü yoldaşların ilə Şimali Qafqaz Herbi Dairəsinə xidmətim davam etdirmək üçün göndərilmişdim. 1945-ci ilin sentyabrın əvvəllərində yapon samurayları müharibədən yenincə çıxmış SSRİ-nin zəifləməsinə görə Uzaq Şərqi hücum etdi. Bununla əlaqədar olaraq mənim qulluq etdiyim 191-ci alay yaponlarla döyüşə göndərilmək üçün hazırlandı. Yapon ordusu Sovet ordusunu əks-hücumuna davam gətirmədiyi üçün 9 sentyabr 1945-ci ildə başıq təklif etdi. Bu səbəbdən də alayımız döyüşə göndərilmədi.

bi Komissarlığında məxfi işlər şöbəsinin müdiri vəzifəsinə göndərdilər. 1952-ci ilin iyun ayında isə Dövlət Təhlükəsizlik Komitəsində xidmətə başladım. Beləliklə, 1987-ci ilin may ayına qədər - düz 35 il fasiləsiz dövlət təhlükəsizlik orqanlarında işlədim. Bu müddətin 28 ilini rəhbər vəzifədə (rayon, şəhər şöbələrində və mərkəzi aparatda bölmə, şöbə rəisi vəzifəsində) çalışdım.

Bəxtiyar müəllim danışıqca, fikrə dalır. Üz cigzirlərindən açıq aydın hiss olunur ki, sinəsi çalışdığı illərdə yadda qalan xatirələrdə doludur. Axi Bəxtiyar müəllim

—1979-cu il yanvarın 11-də DTK sədrinin birinci müavini general-mayor Ziya Yusifzadə Bakıdan telefonla mənə Heydər Əliyevin Yevlaxa gəlməsi və oradanda Xankəndinə gətirməsinə əlaqədar müvafiq göstərişlər verdi. Eyni zamanda həmin gün axşam onu və DİN-in 1-ci müavini general-mayor Vasili Visocenkovu Yevlaxda qarşılaşmağımı, sabahısı onlarla birlikdə respublika rəhbərini bu səfərdə müşayiət etməyə hazır olmağımı tapşırıldı. Eyni zamanda Z. Yusifzadə Xankəndinə edilən bu səfərin məqsədini də mənə bildirdi. Beləliklə, yanvarın 12-də səhər tez-

dən hər üçümüzü. Yevlax şəhər partiyası komitəsinin 1-ci katibi E. Tağıyevlə birlikdə xüsusi qatırla gələn Azərbaycan KP MK-nın 1-ci katibi Heydər Əliyevi qarşıladıq. Z.Yusifzadə və V.Vi-soçenko ilə bir neçə dəqiqəlik söhbətdən sonra Xankəndinə yola düşdük. Həmin gün tək Xankəndinin yox, Muxtar Vilayətin başqa rayonlarının nümayəndələrinin də iştirakı ilə izdihamlı şərətlidə Ağdam-Xankəndi dəmir yolu xəttinin tənənəli açılış tədbiri həyata keçirildi. Heydər Əliyevin dəfələrlə alqışlarla qarşılanan böyük nitqi dinləndi. O, bildirdi ki, Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ bölgəsindəki bütün idarə və müəssisələrin, eləcə də əhalinin bütün üzvlərini indiyə kimi Ağdam, Yevlax və Horadiz dəmiryol stansiyalarından daşıyırdılar. Bundan sonra heç bir əziyyət çəkmədən həmin yüklər burda Xankəndinə qəbul ediləcəkdir. Əhali isə bu gündən başlayaraq Bakı-Xankəndi və Xankəndi-Bakı marşrutu ilə işləyən sərnişin qatırlarından rahatca istifadə edəcəklər. Bu qatara qoşulan əlavə Xankəndi-Moskva sərnişin vaqonları Qarabağ cəməatının rahatlığını təmin edəcəkdir.

Heydər Əliyevin nitqinin sonunda dediyi ürəkəcan sözlər və bu münasibətlə DQMV əhalisinə ünvanladığı təbrik sürətli alqışlarla qarşılandı. Respublika rəhbəri nitqindən sonra rəsmi qırıncı lenti kəsdi və ilk qatar Xankəndi stansiyasına daxil oldu. Mərasim başa gətəndən sonra böyük izdiham Heydər Əliyevi maşına kimi müşayiət etdi.

Bəxtiyar müəllimlə söhbətimiz yekunlaşdırmaqda çalışsam da, onun şirin söhbətlərindən, xatirələrindən doymaq olmur. Sonda arzulandı bərdə soruşuram:

—Ay oğul, bircə arzum odur ki, Ali Baş Komandan Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında işğal olunmuş torpaqlarımız tezliklə azad olunsun, qaçqın və məcburi köçkünlərimiz öz doğma yurd-yuvalarına qayıtsınlar. Mən də öz doğma Zəngilanımı görürəm.

Ömrünün 90-cı baharını başa vuran Bəxtiyar müəllimə tezliklə bu isteyinə qovuşmağımı, Zəngilanın Bartaz kəndində bütün doğmaları, dostları ilə 100 ilinin qeyd etməsinə arzulayıq.

M.MİRZƏ,
"Respublika".